

TANTÁRGYI ADATLAP

Szocialista és posztoszocialista popkultúra

BMEGT43V114

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Szocialista és poszt szocialista popkultúra

Azonosító

BMEGT43V114

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi jegy

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Gács Anna docens gacs.anna@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

English - EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak 2021/22/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány mesterszak MA**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.06.25.) az 580466/11/2025iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2025.06.25-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A kurzus elvégzése után a hallgatók képesek lesznek megérteni a populáris kultúra szerepét az emlékezetpolitika alakításában, képesek lesznek a szocializmus, a nosztalgia és a posztoszocialista identitás témáinak feltárására a médiában, képesek lesznek a kultúratudomány és a médiaelmélet kereteit alkalmazni a vizuális narratívák elemzésére, és kritikusan értékelni, hogy a fikció és a populáris kultúra hogyan ábrázolja az államszocializmust, az átmeneti időszakot és a posztoszocialista társadalmi és kulturális hierarchiakat Magyarországon és Kelet-Európában.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Az európai kultúra ismerete.
2. A kommunikációs jelenségek tanulmányozásához szükséges társadalomtudományi fogalomkészlet ismerete
3. Társadalmi intézmények (jog, nyelv, vallás stb.) ismerete.

Képesség

1. Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására
2. Szakmai nyelvhasználat képessége
3. Akadémiai jellegű feladatoknál ítélőképesség, önálló döntés képessége

Attitűd

1. A globális problémák iránti érzékenység és kiállás
2. Előítéletmentesség
3. Más kulturális hagyományok akceptálása

Önállóság és felelősség

1. Történetileg és politikailag koherens társadalomfelfogását a saját és környezete fejlesztésre használja
2. Önállóság
3. Konstruktivitás és asszertivitás intézményi működés keretében

Oktatásmódszertan

Előadások és közös elemzések

Tanulástámogató anyagok

- Newman, M (2005) Socialism: A Very Short Introduction. Ch 1: Socialist Traditions. Oxford: Oxford UP, 6-42.
- Imre, A (2020) Why Should We Study Socialist Commercials in Journal of European Television History and Culture 2(3): 65-76.
- Imre, A (2016) Why Do We Need to Talk about Socialism and TV in TV Socialism, Durham-London, Duke UP, 1-27.
- Kunicki, M (2020) A Socialist 007: East European Spy Dramas in the Early James Bond Era in The Cultural Life of James Bond, Amsterdam University Press, 41-59.
- Gelencsér, G (2017) The Paradox of Popularity in Ostrowska-Pitas-Varga (ed.) Popular Cinemas in East Central Europe: Film Cultures and Histories, London-NY, Tauris, 198-215.
- Varga, B (2020) Paradoxes of Popularity in Ekraný: Socialist Entertainment, 11-18.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

Kötelező óralátogatás, max. 3 hiányzás

Teljesítményértékelési módszerek

Órai munka és írásbeli feladatok értékelése.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- órai aktivitás: 20
- írásbeli feladat: 40
- szóbeli feladat: 40
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Részvétel

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	97
Jeles	90-96
Jó	80-89
Közepes	70-79
Elégéséges	60-69
Elégtelen	0-59

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

órai munka	28
házi feladatok	32
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025.06.02-án. Érvényes 2025.06.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A kurzus Kelet-Európa és Magyarország emlékezetpolitikáját vizsgálja a szocialista és posztoszocialista populáris kultúra szemüvegén keresztül. A kurzus a szocializmus, a társadalmi nosztalgia és a posztoszocialista időszak ábrázolására összpontosítva azt vizsgálja, hogy ezek a narratívák hogyan alakítják a kulturális emlékezetet és hogyan tükrözik a társadalmi átalakulásokat. A kurzus figyelmet fordít az 1989-es kelet-európai rendszerváltás és a szocializmus összeomlásának reprezentációjára és értelmezésére is, meghatározva az eseményeket a globális, regionális és helyi történelmi tudatban.

- 1 1. hét: Kelet-Európa kitalálása
- 2 2. hét: Mi a szocializmus
- 3 3. hét: Fogyasztói kultúra és hidegháborús politika
- 4 4. hét: TV-szocializmus
- 5 5. hét: Szocialista televíziós kultúrák: A tavasz tizenhét pillanata
- 6 6. hét: Szocialista népszerű filmek
- 7 8. hét: 1989 reprezentációi 1.
- 8 9. hét: 1989 reprezentációi 2.
- 9 10. hét: Posztoszocializmus és perifériás fehérség
- 10 11. hét: HBO Kelet-Európa
- 11 12. hét: Transznacionalizmus és posztoszocializmus.

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Szociológia és Kommunikáció Tanszék vezetője hagyja jóvá.